



Силабус
навчальної дисципліни
Теорія і практика літературознавчого аналізу
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма «Середня освіта. (Мова і література (англійська))»
Спеціальність 014.021 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська))
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти другий (магістерський) рівень вищої освіти

Викладач (і)	Школа Валентина Миколаївна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/ffsk/structure-ffsk/kaf-zar-lit/composition-kaf-zar-lit/shkola/
Контактний тел.	0663661359
Е-mail викладача:	shkolaval@gmail.com
Графік консультацій	Вівторок 13-14

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні/семінарські/лабораторні заняття	Самостійна робота	звітність
150	20	20	110	залік
150	6	6	138	залік

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: мистецтво, література, художній текст, автор, поезія, проза, драма, аналіз

Мета та предмет курсу: формування у студентів уміння аналізувати зразки вітчизняного та зарубіжного письменства. Ознайомити зі специфікою аналізу знакових творів найрепрезентативніших постатей українських і зарубіжних митців слова.

Зміст курсу:

Тема 1. Мистецтво як форма свідомості та підсвідомості. Мистецький твір як художня цілісність. Формування і функціонування твору (імпульс, задум, процес). Література в системі мистецтв

Тема 2. Закономірності літературного процесу. Творча індивідуальність письменника. Проблема стилю. Інтерпретація мистецького тексту. Рецепція художнього твору.

Тема 3. Традиція і новаторство. Тип творчості. Романтизм, реалізм як естетичні системи: ідеологія, стиль.

Тема 4. Художній текст як цілісна поетична система. «Поетики» викладачів Києво-Могилянської академії. Психологічна теорія О. Потебні. Філологічна школа В. Перетца. Формально-поетикальна теорія (Б. Якубський, Ю. Меженко)

Тема 5. Структура літературного твору. Елементи змісту і форми. Структуроутворюючі функції простору і часу.

Тема 6-7. Образний рівень художнього тексту. Індивідуально-авторський вимір художнього образу. Класифікація художніх образів за: рецепцією, предметом зображення, функцією у творі, способом зображення, художнім методом, характером узагальнення, генезою моделювання, ступенем новаторства. Мегаобраз, макрообраз, мікрообраз твору . Характер і функціонування образів-домінант. Образ і знак. Роль художньої деталі.

Тема 8. Література як засіб формування національної ідентичності (суспільний і естетичний феномен). Національна специфіка літератури. Вітчизняні архетипи, коди, символи. Фольклоризм і фольклоризація творів українських авторів.

Тема 9-10. Роди, види, жанри художньої літератури. Епос. Лірика. Версифікація, фоніка, метрика, строфіка, ритміка. Драма. Ліро-епос. Лексико-стилістичні засоби творення художньої виразності.

Методи навчання: за джерелом інформації (розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація); наочні методи (робота з таблицями, схемами, словниками тощо); практичні методи (вправи на розвиток навичок аналізу художнього твору); індивідуальні завдання (підготовка презентації); інтерактивні методи (дискусії); самостійна робота.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується демонстрація умінь здійснювати аналіз поетичних, прозових, драматичних текстів.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: тексти лекцій, матеріали для практичних і самостійних занять, мультимедійні презентації.

Система оцінювання та вимоги:

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Частина підсумкової оцінки у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		100	100
Практичні заняття	70		
Самостійна робота	30		

Таблиця 2. Розподіл набраних студентом балів під час поточного контролю

Види робіт	Кількість набраних балів						
	FX	F	E	D	C	B	A
Практичне заняття 1	1	2	3	4	5	6	7
Практичне заняття 2	1	2	3	4	5	6	7
Практичне заняття 3	1	2	3	4	5	6	7
Практичне заняття 4	1	2	3	4	5	6	7
Практичне заняття 5	1	2	3	4	5	6	7
Практичне заняття 6	1	2	3	4	5	6	7
Практичне заняття 7	1	2	3	4	5	6	7
Практичне заняття 8	1	2	3	4	5	6	7
Практичне заняття 9	1	2	3	4	5	6	7
Практичне заняття 10	1	2	3	4	5	6	7
Максимальна кількість набраних балів	10	20	30	40	50	60	70

Таблиця 3. Розподіл набраних студентом балів під час самостійної роботи

Самостійна робота	Кількість набраних балів						
	FX	F	E	D	C	B	A
Презентація однієї з тем самостійної роботи: мультимедійна презентація, тести (10 завдань), запитання до теми (5)	3	5	10	15	20	25	30
Максимальна кількість набраних балів	3	5	10	15	20	25	30

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання або під час заліку та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Критерії оцінювання навченості здобувачів під час підсумкового контролю:

- повнота й ґрунтовність викладу;

- аргументованість тверджень;
- суб'єктне усвідомлення змісту;
- творче осмислення набутих теоретичних знань;
- термінологічна коректність;

Таблиця 4. Розподіл набраних студентом балів під час підсумкового контролю

Кількість балів	Виклад матеріалу
«відмінно / А» 90–100	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність.
«добре / В» 78–89	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Не всі твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність.
«добре / С» 65–77	Повне засвоєння та часткове суб'єктне усвідомлення матеріалу. Не всі твердження чітко аргументовані. Наявні помилки щодо термінологічної грамотності.
«задовільно / D» 58–64	Часткове засвоєння матеріалу, недостатнє суб'єктне усвідомлення його. Нечітка аргументація тверджень. Часткова термінологічна некоректність.
«задовільно / E» 50–57	Часткове засвоєння матеріалу, суб'єктне його не усвідомлення. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.
«незадовільно / FX» 35–49	Теоретичний матеріал засвоєно фрагментарно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.
«незадовільно / F» 1–34	Теоретичний матеріал не засвоєно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.

Таблиця 5. Шкала оцінювання поточного та підсумкового контролю

Оцінка за бальною шкалою, що використовується в Університеті	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел (Основні)

1. Іванишин В, Іванишин П. Пізнання літературного твору: методичний посібник. Дрогобич: Відродження, 2003. 80 с.
2. Іванишин П. Теорія будови та інтерпретації літературного твору: навчальний посібник. Дрогобич, 2009. 78 с.
3. Ингарден Р. Літературно-художній твір / пер. З нім. Л. Цибенко. Львів: Літопис, 2024. 484 с.
4. Краснова Л. До проблеми аналізу та інтерпретації художнього твору: посібник. Дрогобич, 1997. 148 с.
5. Марко В. Аналіз художнього твору: навчальний посібник. 2-ге вид., випр. Київ: Академвидав, 2015. 256 с.

Додаткові

1. Агеева В. Апологія модерн: обрис ХХ віку: статті та есеї. Київ: Грані Т, 2011. 408 с.
2. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. М. Зубрицької. Львів: Літопис, 1996
3. Баган О. Художнє слово і національне буття: статті про методіку навчання літератури в школі. Дрогобич: Редакційно-вид. відділ ДДПУ ім. І. Франка, 2021. 334 с.
4. Бандура О. Теорія літератури в тезах, дефініціях, таблицях6 навч. Довідник. Київ: Шккільний світ, 2008. 128 с.
5. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики / упоряд., авт іст.-біогр. нарису та приміт. М.М. Ільницький. Київ: Либідь, 1998. 408 с.
6. Енциклопедія порівняльної теорії літератури. Торонто, 1993. 656 с.
7. Іванишин В.П. Нариси з теорії літератури: навч. посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2010.256 с.
8. Іванишин В. Тезаурус до курсу «Теорія літератури». Дрогобич: Відродження, 2007.112 с.
9. Іванишин М. Літературний твір як художня система. ДДПУ імені Івана Франка. Дрогобич, 2010. 32 с.
10. Іванишин П. Методологія та методика системного аналізу літературного твору: програма. Дрогобич: РВВ ДДПУ ім. Івана Франка, 2010. 9 с.
11. Кодак М Авторська свідомість і класична поетика. Київ: Фоліант, 2006. 336 с.
12. Краснова Л. Духовність і краса поетичного образу: зб. наук. ст. Дрогобич, 2011. 192 с.
13. Крупа М. Лінгвістичний аналіз художнього тексту. Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. 416 с.
14. Літературознавство: словник основних понять / пер. З нім. Тернопіль: Богдан, 2008. 280 с.
15. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. / упоряд. Ю. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2009.
16. Літературознавчий словник-довідник / Р. Гром'як, Ю. Ковалів, В. Теремко та ін. 2-ге вид., випр., доп. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 752 с.
17. Науменко А. Філологічний аналіз тексту (основи лінгвопоетики): навчальний посібник: Вінниця: Нова книга, 2005. 416 с.
18. Ниш Р. Світ тексту: постструктуралізм і літературознавство / пер. З пол. О. Галета. Львів: Літопис, 2007. 316 с.
19. Сміт Е.Д. Національна ідентичність. Київ: Основи, 1994. 176 с.

20. Содомора А. Студії одного вірша. Львів: Літопис, 2006. 364 с.
21. Ткаченко А. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства). Київ, 1998
22. Удяк Г. Проблема художнього образу в літературознавстві: спецкурс. Дрогобич, 2006. 76 с.
23. Філософія і поетика художнього тексту-твору: наук. записки . вип. II. ДДПУ імені Івана Франка. Дрогобич: Посвіт, 2010. 272 с.
24. Чирков О. Літературний процес і письменник. Київ: шкільний світ, 2010. 96 с.
25. Шульцівський словник / за ред. В. Болецького, Є. Яжембського, С. Росека / пер. З пол. А. Павлишина. Київ: Дух і літера, 2022. 504 с.
26. Юніцька Н. Теорія літератури в школі. Харків: Основа, 2012. 128 с.

Інтернет-ресурси

1. Бердянський державний педагогічний університет. URL: <https://bdpu.org.ua/>
2. Віртуальний підручник з української літератури: Словник літературознавчих термінів. URL.: <http://eureka.ucoz.ua/blog/1-0-14>
3. EXLIBRIS: українська електронна бібліотека : історія, публіцистика, художня література. URL: <http://exlibris.org.ua/>
4. <http://chtyvo.org.ua/authors/> - Е-бібліотека «Чтиво» - книгозбірня української літератури
5. <http://ukrknyga.at.ua/> - «Українська книга» - безкоштовна електронна бібліотека